

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU V OHLJU
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIII.—LETO XXXIII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), MAY 31, 1950

ŠTEVILKA (NUMBER) 106

Pesnik Tone Seliškar je prinesel našim izseljen- cem pozdrave slovenskega naroda iz domovine

Na IV. konvenciji SANSa, o kateri smo že poročali je govoril tudi pesnik in pisatelj Tone Seliškar, katerega govor priobčujemo v celoti.

PESNIK IN PISATELJ TONE SELIŠKAR

Dragi rojaki! Moja želja, ki sem jo že kot otrok občutil, mi je zdaj naša delovna ljudstva, ki so v tujini—v njihovi novi domovini, se je vendarle izpolnila. Med vami sem, gledam vas, poslušam vas, roke vam stiskam, tiste žuljave roke, za katerih vaša rojstna domovina, ki so jo vladali kralji, bankirji, farovži in žandarji, ni imela kruha. Globoko sem presušen zdajle sredi vas, najraje bi vsakega posebej objel in mu vžgal v srce goreč, zvest, prisr-

čen pozdrav moje nove, osvobodjene—Titove Jugoslavije. Pričan sem, da to občutite, kajti narod, ki se je z lastnimi rokami osvobodil, ki je zmagovalno dokončal ljudsko revolucijo, nas je poslal med vas z naročilom, da vas v njegovem imenu pozdravimo, da se vam v njegovem imenu zahvalimo za zvestobo, ki ste mu jo ohranili skozi čase najtežjih preizkušenj. Naš nesmrtni pesnik, Oton Župančič, je pred mnogimi leti, takrat, ko je hodil naš človek po košček sreče v tujino, takole napisal:

"Pa so ramena in pleča kakor skala,
tilnik—naloži mu breme nasilnik—
nosil ga bo in ne bo se skrivil;
pa so srca tihla in močna—
njihov ponos je brez besed;
pa so možje—
kot da se niso rodili iz matere,
kot da goram se iz bokov izvili so
morajo v svet, in tujina se diči
z deli njihovih rok;
tamkaj v Ameriki, tamkaj v Vestfaliji
so nam izginiti—več ne doseže jih
naše oko..."

Res je, bratje in sestre, oko vas ni videlo, toda srce vas je občutilo, toplo srce domovine, ki je kot srce matere, ki nikdar ne more pozabiti svojih otrok. Mi, ki smo med vami, smo se kalili v ognju borbe, ki je postavljala temelje nove, socialistične domovine. Vi, daleč proč od naših host in gora, ste bili takrat z nami. Ni ste bili na strani naših domačih izdajalcev, ki so z veseljem sprejeli orožje iz rok Mussolinijevih in Hitlerjevih fašistov in nas pobijali. Niste bili na strani tistih, ki so pobijali in

"In padajo padajo v jamo prezgodnjo
tovariši v krvi na zemlji rodno,
kri piše po zemlji slovenski vstajenje,
prestreljeno srce pokriva zelenje...
Joj mati, joj žena, joj otrok ti moj,
prepevajo puške v gozdovih nočaj,
prepevaj še ti, pa četudi za smrt,
dokler ne bo zadnji sovražnik naš strt..."

Vi ste se borili po svoje—mi po svoje! Bratje in sestre, v tem trenutku se globoko klanjam tistim slovenskim materam v Ameriki, katerih sinovi so padli v borbi proti našemu skupnemu sovražniku, v globokem spoštovanju se klanjam patriotizmu, ki ste ga vi, naši zvesti prijatelji, izkazovali svoji rojstni domovini in vaši novi domovini, v kateri živite, delate in umirate. Čast in slava rodoljubom Združenih držav, med katerimi ste bili tudi vi, moji dragi rojaki, med prvimi.

Oprostite mi, če to, kar mi leži

Tovariš negibni, nikar ne zameri,
oprezno premaknil bom tvoje telo,
zvestoba se naša nikdar ne izneveri,
še v smrti si nudimo bratsko roko.

Previdno ti z rok bom potegnili rokave,
narahlo bom dvignil blago mimo ran,
obrisal bom s snegom ti srage krvave,
in z mahom pokrtil bom prestreljeno dlan.

Zdaj grejejo tebe že večnostne sanje,
slovensko boš prst za odejo imel,
v tej borbi prekinil si svoje iskanje,
tvoj plašč bo zdaj mene, ozeblega grel.

Tovariško to smo postavili sprejeli,
prijateljsko vedno delili si vse,
morda bodo meni ta plašč tudi sneli,
še v borbi krvavi smo, nič se ne ve...

Le to vem, da nosi me silna resnica:
pred nami svoboda je, veliki dan!
Skozi viro in borbo to pravilčno ptico
ujel jo bo prej ali slej—partizan!

Dá, prijatelji, in zgoditi se je v neko požgano vas in popadali od utrujenosti na tla, je edina ženska, ki je ostala v vasi, pravboden, herojski slovenski človek. Ko smo pritavali izmučeni kole občutili:

Zdaj belo cvetje pada na drevesa
in v šipe se je vžgal srebrni cvet,
iz hoste v vas te pelje volčja sled,
nad nami sivih megel je zavesa.

Tako v samoti te krvavo čutim:
od vsepovsod zre vame tvoj obraz,
iz hiš, iz jablan in celo tvoj glas
razločno iz samotne bele slutim.

Nekje tam v vaši materi je rodila,
v tišini padel je sproščena klic,
kot da si ti nam zgoščo smrt prepvila
v tem krikcu zmagovalnih porodnic
in da si ti nam pravkar porodila
človeka novega žarečih lic.

O, domovina, kako smo jo ljubili. Vi po svoje, mi po svoje. Mi, ljudstvo, smo jo vzeli v svoje varstvo, mi, ki smo se topli zanj! In bili smo do domovine taki, kot pravi pesem, ki sem jo napisal pri Svetem Gregorju nad Sodražico jeseni leta 1943, ko so nas napadli slovenski belogardisti in Nemci in ki smo jih pogнали v beg:

Nocoj na mrtve pili smo in žive
zgnetenih v topli krčmi ob bokal!
Nekdo nam je na orglice igral
in peli pesmi smo razveseljive.

Iz vseh vetrov smo se le-tu nabrali,
iz bataljonov, bolnic in brigad,
toplo pri srcu je in vsak bi rad
ter vsi po svoje se s teboj bahali.

Veš, večeraj smo se v hosti zate klali,
kravivi še smo, polni črnih ran...
Oh, domovina, nič se nismo smrti bali,
in nori smo veselja, da je dlan
čutila te... Mi smo te varovali!
Ljubezini tvoje je vsakdo pijan!

No, danes pa je vse drugače. Novi, svetli ljudje gradijo Jugoslavijo, novo ljudsko, Titovo socialistično Jugoslavijo brez kraljev in bankirjev, brez škofov in žandarjev. Vidite—in prav nič jih ne pogrešamo, nasprotno, brez njih gre vse lepo izpod rok. Kako nam je, nas vprašujete? Včasih je, kar težko. Delamo, delamo, delamo—noč in dan—toda vsak dan nam je boljše. Kje na svetu se je še zgodilo, da bi mladina, fantje in dekleta, zgradili železnico dolgo 180 kilometrov v enem letu? In to železnico s tuneli, mostovi, viadukti in napisli...? Kje na svetu so delavci, ki delajo pro-

(Dalje na 2. strani)

Na gronji sliki so gostje iz Slovenije, ki so se udeležili IV. redne konvencije SANSa. Od leve na desno: kritik Drago Segar, zdravnik dr. Franja Bidovec-Bojč, pesnik in pisatelj Tone Seliškar. Klisej nam je iz prijaznosti posodil Cleveland Press.

NOV GROB

FRANCES PUSNAR

Včeraj zjutraj ob 8:10 uri je preminila na svojem domu Frances Pusnar, rojena Zajc, stara 69 let, stanujoča na 21950 Ivan Ave. Doma je bila iz Vautava pri Novem mestu, odkoder je prišla v Ameriko leta 1905. Bila je članica društva Vipaški raj št. 312 SNPJ, društva Carniola Hive št. 493 TM in podr. št. 32 SZZ.

Tukaj zapuščica žaluječega soproga Antona, dva brata Frančka in Johna, štiri nečakinje: Mrs. Lillian Mandel, Mrs. Dorothy Peterson, Mrs. Josephine McLaughlin in Mrs. Emma Krupitzer ter nečaka Edward Zajc, v stari domovini pa sestro Mary Zupančič. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob osmih iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev sv. Kristine ob 8:45 uri in nato v družinsko grobnico na pokopališče Calvary.

BIVŠI KONGRESNIK THOMAS ZELI SVOBODO

WASHINGTON, 30. maja.—Bivši kongresnik J. Parnell Thomas, ki je bil obsojen na šest mesecev zapora in globo v znesku \$10,000, je postal predsednik Trumanu prošnja za pomilostitev.

Thomasov odvetnik je izjavil, da je bila prošnja poslana že pred več mesecev.

Obsojeni bivši kongresnik je bil predsednik odbora za ne-ameriške aktivnosti, dokler se ni razkrilo, da je osleparil vlado za okrog \$10,000.

AMERICANI VMEŠANI V OBRAVNAVO V PRAGI

PRAGA, 30. maja.—Praški radio je danes naznanil, da so ameriški, angleški in francoski ambasadorji bili vmešani v zaroto, katere cilj je bil strmoglavljenje sedanje češkoslovaške vlade. Poleg ambasadorjev so obtoženi tudi ostali uradniki zapadnih držav. Obravnava proti skupini trinajstih Čehov se bo začela jutri.

KITAJSKI KOMUNISTI ZAVZELI OTOK

TAIPEI, Formosa, 25. maja.—Kitajski nacionalisti so danes priznali, da so se komunistične sile iskrcle na treh otokih Wansan arhipelaga. Otoki so služili kot baza za blokado celine Kitajske.

SOVJETSKI MINISTER ZA GRADNJE ZAMENJAN

MOSKVA, 30. maja.—Sovjetska vlada je danes naznanila, da je bil odsvoljen s položaja ministra za gradbeni material S. Z. Ginsburg. Njega je zamenjal P. A. Judin.

Skupne vaje

Jutri, v četrtek zvečer ob 7:30 uri se vršijo skupne seje pevcev zbora "Slovan" in "Adria" v AJC na Recher Ave. Prosi se vse, da so točno na mestu.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Sporazum 6-ih evropskih držav o združitvi produkcije jekla in premoga je naletel na opozicijo

PARIZ, 30. maja.—Francosko zunanje ministrstvo je danes naznanilo, da je med šestimi evropskimi državami bil sklenjen sporazum o združitvi produkcije jekla in premoga.

Predstavniki Belgije, Luksemburga, Francije, Italije, Nizozemske in zapadne Nemčije se bodo sestali v Parizu začetkom prihodnjega meseca.

Prvotno se je računalo, da bo tudi Anglija pristala na sporazum, toda predstavnik francoske vlade je danes izjavil, da so poskusi za sporazum z Anglijo propadli. Rekel je, da je Anglija jasno in odločno zavrgla predlog o združitvi zalog jekla in premoga.

Francoski zunanji minister Robert Schuman je izročil angleškemu ambasadorju Sir Oliveru Harveyu nov memorandum, katerega vsebina ni bila objavljena. Obveščeni krogi pa pravijo, da memorandum vsebuje nove predloge, na osnovi katerih bi se od Anglije ne zahtevalo, da takoj pristane na sporazum.

Načrt za združitve produkcije jekla in premoga je pripravil francoski zunanji minister Schuman. Namen je, da se ustanovi mednarodno upravo, katere sklepe bi morale spoštovati države podpisnice sporazuma. Schuman je med ostalim pojasnil, da je cilj sporazuma, da se zniža stroške produkcije, odstrani carino in razširi trge za evropsko industrijo.

SOVJETSKA ZVEZA BI PRODALA ŽITO ZAPADNI EVROPI

ZENEVA, Švica, 30. maja.—Izvršni tajnik Ekonomske komisije Združenih narodov je danes naznanil, da je Sovjetska zveza ponudila zapadni Evropi večje količine žita.

V noti, ki jo je sovjetski ambasador Kulagenkov izročil tajniku Myrdalu, je med ostalim rečeno: "Predstavniki Sovjetske zveze se bodo lahko kmalu udeležili posvetovanj o predlogih in proračunih tajništva Komisije, tikačih se žitnih potreb uvoznih držav in sporazuma o žitu."

Konvencija SANSa je bila sijajno zaključena z izvrstnim programom

O poteku in glavnih sklepih četrte redne konvencije SANSa smo že poročali v ponedeljek. Potrebno je, da omenimo tudi zaključno prireditve—shod s številnimi govorniki in sijajno podanim varietnim programom.

Program so aranžirale tukajšnje podružnice SANSa št. 39, 48 in 106. Vodil ga je Joseph F. Durn.

Zopet se je izkazalo, da je dvo-rana Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. premajhna za tako velike priredbe in da bi namenu boljše odgovarjal avditorij Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

Program se je začel s petjem ameriške in slovenske himne. Nastopili so skupno pevski zbori Zarja, Jadran in Slovan pod vodstvom pevovodje Frank Vauterje. Če bi se več poudarjalo takšno sodelovanje med našimi pevskimi zbori, odnosno, da se večkrat prireja skupne koncerte več zborov, bi se rešilo najbolj pereča vprašanja, s katerimi se borijo vsi naši pevski zbori. Pri enih ni dovolj altov, pri drugih manjka basov ali pa

baritonov. Zato so skupni nastopi tembolj imponantni, ker so takšne pomanjkljivosti podklonjene.

Slovan je zapel nekaj pesmi, med njimi Venček narodnih, ki so zelo ugajale. Naslednji na vrsti je bil Jadran, ki kvalitativno ni zaostajal za Slovanom. Zarja, ki se v glavnem posveča širjenju partizanske in delavske pesmi, je tudi ob tej priliki dokazala, da zna zadovoljiti občinstvu. Nastop vseh treh pevskih zborov je vreden pohvale in gotovo je, da jih bodo napredni ameriški Slovenci podpirali ob vsaki priliki.

(O govornikih smo že nekaj poročali. Na drugem mestu imamo objavljene govore vseh treh delegatov Osvobodilne fronte Slovenije).

Po splošnem mnenju bi lahko od programa izostalo predvajanje filmov iz Slovenije. Filmi v barvah so bili odlični, toda z njimi je program bil preobširen. Mislim, da bi se bilo lahko ohranilo filme za posebno prireditve. Ponovitev posebne filmske predstave bi bila zelo zaželjiva. —b—

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NARODNO-OSVOBODILNA VOJNA V KOLONIJAH

VI.

REVOLUCIJA NA FILIPINSKIH OTOKIH

Filipinski otoki leže 1,500 milj vzhodno od Burme, onstran Kitajskega morja. Ti otoki so že 50 let kolonija ZDA. Kakor v vseh južnopacifiških kolonijah, tudi na Filipinih divja državljanska vojna, vojna proti ljudstvu, ki se bori za resnično neodvisnost, demokracijo in zemljo. Ameriška in filipinska marionetna vojska v zadnjih treh letih nista mogli premagati ali razorožiti protijaponske ljudske vojske ("Hukbalahap"), ki je bila formirana leta 1942, ko se je ameriška vojska vdala Japoncem.

Filipinski otoki so bili kolonija 350 let. Do konca 19. stoletja so pripadali stari španski kraljevini. Leta 1897 se je filipinski narod pod vodstvom Andresa Bonifacia dvignil, premagal špansko vojsko in ustanovil republiko. Leto dni pozneje so ZDA premagale Španijo na Karibskem morju, zahtevale Kubo in Filipinske otoke in bile triletno vojno proti republiku, dokler je naposled niso spremenile v ameriško kolonijo.

Ko je Japonska v januarju 1942 okupirala Filipine, je ljudstvo postavilo na noge močno protijaponsko vojsko 50,000 vojakov in 50,000 rezervistov pod sposobnim vodstvom komunista Ljua Taruka. Ta vojska se je 1,200 krat spoprijela s sovražnikom in pobila 25,000 Japoncev. Protijaponska vojna je bila hkrati vojna proti fevdalni zemljiški gospodi na Filipinih, ki ima 90% rodovitne zemlje na največjem otoku Luzonu in ki spravi 60% žetve v obliki rente. Med vojno kmetje na osvobojenem ozemlju Luzona niso plačevali rente. Organizirali so oborožene odrede in upostavili lokalne demokratične vlade. Zemljiška gospoda se je preselila v glavno mesto Manilo, kjer je sodelovala z Japonci.

Ko so ZDA leta 1945 znova zavzele Filipine, je general MacArthur uradno opustil zemljiško gospodo sleherne obtožbe za sodelovanje s sovražnikom, aretiral voditelje "Hukbalahapa" in hotel razorožiti njegove enote. Fevdalna zemljiška gospoda je sestavila začasno v Manilu in dobila za vojsko moderno ameriško vojaško opremo, da bi lahko znova zavzela svoja zaplenjena veleposestva. To je bila hvaležnost ameriških imperialistov filipinskemu ljudstvu, ki se je štiri leta hrabro in uspešno borilo proti Japoncem.

ZDA so 4. julija 1946 zajamčile Filipinom neodvisnost.

Kakor neodvisnost Burme in Indonezije, je tudi neodvisnost Filipinov vezana na toliko pogojev, da je to prav za prav le nova oblika kolonialnega vladanja. Domači buržoaziji in veleposestniškemu razredu je omogočeno upravljati novo republiko. Vsa ameriška lastnina in premoženje sta priznana kot legalna in nedotakljiva. Ameriškim kapitalistom je zajamčena "ista" pravica do investicij kakor filipinskim kapitalistom. Ameriška vojska in mornarica sta dobili svoja stara oporišča v zakup za 99 let. Filipinski pezos (vreden 50 centov) je vezan na vrednost dolarja do leta 1970, da bi se ohranila popolna vrednost ameriških investicij in profitov.

Medtem ko so se borci "Hukbalahapa" med vojno junaško borili, je prezident Roosevelt v imenu ameriške vlade obljubil filipinskemu narodu popolno neodvisnost in demokracijo. Po zmagi pa je bil znova upostavljen kolonialni sistem revščine, lakote in napornega dela. Ameriški imperialisti so ne le prekršili obljubo o demokraciji, marveč bijejo s pomočjo svoje marionetne Kvirinove vlade srdito vojno proti ljudstvu. Toda čeprav je tehnična vojska raven obeh taborov na Filipinih neenaka, boj nikakor ni enostranski. Vojska "Hukbalahapa" je bila med vojno najboljša, najbolj izurjena in najmočnejša bojna sila na Južnem Pacifiku. Zdaj, po štirih letih odpora proti ameriškim in filipinskim marionetnim entotam, je njen bojevit duh, njena spretnost in vera v zmago večja, kakor kdaj koli.

Lju Taruk se zopet na poljih in gričih Luzona bori na čelu svojih enot, kakor med vojno proti Japoncem. Nedavno je v pogovoru z nekim ameriškim dopisnikom izjavil, da na Filipinih ne bo miru, dokler ne bo rešeno agrarno vprašanje.

(Konec prihodnjic)

Pesnik Tone Seliškar je prinesel našim izseljencem pozdrave slovenskega naroda iz domovine

(Nadaljevanje s 1. strani)

slovenskega vina! Pridite in trčili bomo za srečo nas in vas, za srečo delovnih ljudi vsega sveta! Mi se borimo za našo srečo in za mir v svetu. Mi hočemo biti neodvisni, mi hočemo biti gospodar svoje lastne usode! In če kaj domovina od vas pričakuje, tedaj pričakuje od vas, da vi kot pošteni in zvesti ameriški rodoljubi širite v svoji novi domovini samo resnico o nas, ker nas najbolj poznate, ker nas najbolj občutite, ker nas najbolj ljubite!

Bratje in sestre, za zaključek vam bom prebral pismo delavskega pesnika Toneta Čufarja, mizarja z Jesenic, ki ga je napisal dan poprej, preden so ga Nemci, po izdajstvu slovenske bele garde, leta 1942 ustrelili v St. Vidu pri Ljubljani. Pismo se takole glasi:

"Ljuba mama, dragi oče. Živimo v časih, ko morajo biti slovenske matere močne, ko morajo prenesti več kakor kdaj koli prej. In možje, stari in mladi,

morajo biti res možje. Za vaju, ljuba mama in dragi oče, sem prepričan, da ste med njimi! Treba je junaško vztrajati v tem viharju. Pod plazom, ki ga je vihar v teh letih sprožil, bodo zasuti milijoni, od Slovencev pa deset tisoči. Vendar narod bo ostal, in končno na tej lepi zemlji vendar in zaživel tako, kakor zasluži. Če katerega nas ne bo, vedita, da nismo živeli zamanj. Da smo bili tam, kjer mora biti sin dobre slovenske delavske matere in vedno zavednega slovenskega delavskega človeka. Težko je, toda prijetna je zavest, da je človek sam nekaj dal za lepšo bodočnost—svojo lastno kri."

Bratje in sestre, taki so novi slovenski, jugoslovanski ljudje! Taki so naši delavci, naše žene, naša mladina. In tak narod, ki ima tako junaško pokoljenje, mora zmagati! V to zmagajo, mi Titovi ljudje, verujemo in kot take nas sprejmite v vašo sredo!

Naj živi SANS—simbol naprednega ameriškega slovenstva!

GOVOR DRAGOTA ŠEGE NA ZAKLJUČNEM SHODU SANSa

Dragi rojaki in prijatelji! Ko vam izročam najlepše pozdrave iz vaše stare domovine, bi želel, da bi imela beseda čudežno moč, da bi vam lahko pričarala pred oči vaš stari kraj tako živo, da bi začutili njegov diih in njegov utrip. Rad bi vam pričaral pred oči naše bele gorenske snežnice, sivi Ljubljanski grad, tiho dolino Krke, čudovito modrino Soče, temno zelenino šumečih pohorskih gozdov in živahno valovitost naših vinskih gor. Rad bi, da bi vam moja beseda pričarala pred oči novo življenje v tej domovini, zanos, s katerim ustvarja delavec po naših novih tovarnah temelje socializma; rad bi vam govoril o kmetu, ki vstopa v zadruge zato, da ne bo več zgarani suženj, ampak ponosen gospodar na svoji zemlji, o navdušenju mladine, ki gradi nova pota in železnice in jih poklanja domovini za njeno bodočo blagostanje, o naših kulturnih delavcih, ki vam govorijo, ki ne umirajo več od gladi in od jetike, kakor so umirali svoj čas France Levstik, Josip Jurčič, Kette in Murn, Ivan Grohar, Cankar in Kosovel, ampak spoštovani od svojega ljudstva ustvarjajo neovirano svoja dela in bogato našo narodno kulturo. Govoril bi vam nadalje o vseh težavah, ki s v njimi borimo, o zaostalosti naše dežele, ki je dediščina starih zatiralskih režimov in ki jo moramo premagovati na vsakem koraku, govoril bi vam o ovirah, ki nam jih poskušajo metati pod noge izza meje razni informbirojevci in drugi nasprotniki naše socialistične graditve v Jugoslaviji. O vsem tem bi vam govoril in še o mnogem novem, kar je danes last in značilnost nove slovenske in jugoslovanske domovine. Toda naj vam vse to ilustriram samo z eno stvarjo, ki bo vam vsem morda najbližja.

Ko se je pred kakimi sedemdesetimi leti začelo množično izseljevanje slovenski ljudi v Ameriko, sta obe stari slovenski stranki — tako klerikalna kakor liberalna — po svojem časopisju točili krokodilove solze, češ da ubogi, mali slovenski narod izgublja svoje sile, da se slovenska kri suši brez sledu v tujini. Bilo je mnogo bridkega vzdihovanja in Jeremijevih tožba, a nihče od teh starih politikov ni niti s prstom zignil za to, da bi se gospodarski položaj slovenskega ljudstva izboljšal, da bi lahko slovenski človek našel doma vsaj skromen košček kruha in

da mu ne bi bilo treba s prazno bisago romati preko morja.

Danes pa lahko rečemo, da je v novi domovini vprašanje izseljenstva rešeno, rešeno v tem smislu, da ni nobenega slovenskega človeka več v stari domovini, ki bi bil tam odveč, ki bi imel grenki občutek, da je nepotreben in da mu je treba s trebuchom za kruhom po svetu. Tudi to dejstvo je veliki plod naše narodno osvobodilne borbe, to je plod naše družbene revolucije.

Ko se vam ob tej priložnosti v imenu vaše rojstne domovine zahvaljujem za vse, kar ste storili zanj med vojno in kar še danes žrtvujete za njeno boljše življenje, bi si želel, da bi vam lahko pričaral pred oči radostni smehljaj tistih naših malčkov, ki bodo ozdravljeni odhajali iz otroške klinike, katero ste jim poklonili vi; rad bi vam pričaral pred oči obraze tistih jetičnih bolnikov, ki so jim od vas poslana zdravila pomagala in jim vrnila vero v življenje.

Teh nekaj dni, ko potujemo po vaši državi in ko gledamo tehnično višino, ki jo je doseglja vaša nova domovina, smo ponosni, da so pri industrializaciji, pri ustvarjanju bogastva te dežele soustvarjali tudi naši ljudje, ljudje slovenske krvi. Nikakor ne mislimo, da bi vaša skrb in ljubezen do stare domovine, ki nam jo tako od srca izkazuje, morala zastreti vašo predanost in pripadnost novi domovini. Nasprotno, mnenja smo, da je vaša vloga v ameriškem življenju nadvse pomembna.

Vi vidite danes delitev sveta na dva velika tabora, berete časopise, ki vas vsak dan strže z novo vojno med tema dvema taborama. Pri tem vam moram priznati, da v Jugoslaviji, čeprav ni velika država, te vojne psihoze ni. Ne zaradi tega, ker bi mi vsi, ker bi naši jugoslovanski narodi ne bili pripravljeni z vsemi silami, z orožjem in če je treba, tudi z zobmi braniti to svojo svobodo in neodvisnost proti vsakomur, ki bi nam jo hotel vzeti, pa naj bi bil to že kdorkoli. V bodočnost gledamo mirno kljub rožljanju z orožjem, ki ga zadnje čase slišimo na naših vzhodnih mejah, to pa zato, ker vemo, da ni mogoče z oboroženo silo napasti socialistične države, ne da bi bila to najbolj groba kršitev samega socializma in njegovih temeljnih načel. Mirno gledamo v bodočnost zaradi tega, ker vemo, da obstoji poleg delitev

sveta na dva velika tabora še ena delitev sveta, in sicer delitev sveta na velike narode, ki si dele interesne sfere, ki si laste gospodarstvo nad svetom, in na male narode, ki naj bi bili le drobiž, le plačilno sredstvo v rokah velikih za plačevanje njihovih medsebojnih računov.

Boriti se za mir, za sodelovanje med narodi in za njihovo medsebojno sporazumevanje je naloga slednjega človeka, ki si želi dela in blagostanja, ki si želi napredka človeške družbe. In če boste izvrševali to delo, boste opravljali veliko občečloveško in državljansko koristno delo. In prav vi, ki nosite v prsih srce malega slovenskega naroda in imate obnem pljučca in grlo velikega ameriškega naroda, ste najbolj poklicani, da dvignete svoj glas pred

Živel svetovni mir in sodelovanje med narodi!

Živela enakopravnost vseh narodov velikih in malih!

Živeli napredni ameriški Slovenci!

Živeli Slovenci ameriški narodni svet!

GOVOR ZARAVNICE DR. FRANJE BIDOVEC BOJC

Dragi prijatelji, bratje in sestre! V prijetno dolžnost si štejem, da vam prinašam prav toplo pozdrave slovenskega ljudstva, ki mi je poverilo to nalogo. Obnem so mi naročili, naj se vam zahvalim in povem, da se vam spominjamo s tisto toploto hvaležnostjo, ki jo je sposoben odkrit pošten in iskren slovenski človek. Za vse, kar ste storili za nas v dneh, ko je slovenski narod krval za svojo neodvisnost in svobodo, za svojo narodno enakopravnost... Za vse, kar ste storili in še delate v letih obnove razrušene domovine, kar tisočera vam zahvala.

Vem, da si je mnogi izmed vasm odtrogoval od lastnih ust, vem, da se je odpovedal marsičemu, da je mogel pomagati bratom onstran morja. Zavedni slovenski narod vam tega ne bo pozabil, poslal nas je, da vam povem to iz oči v oči.

Mnogo bi vam lahko povedala o vaši stari domovini. Tam, kjer so nekoč revne, ob hrib prislojnene hišice, ki so bile tako ubožne, da niso vas, bratje in sestre, mogle preživljati in ste morali sedaj veliki in sončni domovi. Tam, kjer je nekoč gorela leščerba in smrdljivka, sveti danes elektrika. Mnogo nekoč bednih domov ima danes radio. In pod vaško lipo ali v vašem Zadrženem domu razpravljajo vaški možje o svoji ljudski vladi in o njenem delovanju, dajejo svoje predloge za zboljšanje, govore torej o najvišjem vodstvu države, o vodstvu, o katerem ste morali biti v tiho, kvečjem odobrovalno kimati z glavami, da vam je všeč tudi tisto, kar vam v resnici ni bilo.

Grade se ceste, grade se železnice, grade mostovi, grade tovarne—velikani, gradi se vse ono, kar mora imeti narod, ki si je v krvavi borbi zaslužil enakopravnost z drugimi narodi, in hoče biti na svoje zemlji svoj gospodar, neodvisen od tujih delovnih mogotev. To ne gre v račun niti vzhodu niti zapadu in zato nas mnogi napadajo. Toda v najbolj trdi borbi, ki jo beleži zgodovina, smo dokazali, da smo zmogni iz nič priboriti si mogočno oboroženo armado, dokazali bomo, da smo zmogni upravljati in gospodariti s svojim premoženjem in bogastvom sami.

Slovenska žena sem in povedati vam moram nekaj o enakopravnosti, izvojevanji v narodnoosvobodilni borbi. Pri nas so žene prav na vseh položajih. Žene ministri, žene načelniki velikih in važnih oddelkov, žene—uni-

vsem svetom proti temu, da bi veliki narodi razpolagali z malimi kot s svojimi drobižem. S tem seveda storili ogromno uslugo stvari miru na svetu in s tem seveda tudi svoji novi domovini Ameriki. Kajti mir na svetu je samo eden in nedeljiv, sodelovanje med narodi, pa naj bodo veliki ali majhni, je prav tako samo eno, namreč sodelovanje na bazi narodne suverenosti in medsebojne enakopravnosti. Boriti se za to, se pravi v največji meri koristiti svoji ameriški domovini in svoj tako tudi svojem starem jugoslovanskemu kraju; boriti se za to, se pravi izvrševati svojo najvišjo in največjo dolžnost — dolžnost do celotnega človeštva in njegove lepe in svetle bodočnosti.

To, mislim, da je stvar nas vseh, da je to stvar SANSa in vseh vas kot članov te častne, osrednje organizacije naprednih ameriških Slovencev.

Živel svetovni mir in sodelovanje med narodi!
Živela enakopravnost vseh narodov velikih in malih!
Živeli napredni ameriški Slovenci!
Živeli Slovenci ameriški narodni svet!

Za starostno podporo morate zaprositi

Mnogo ljudi je pod napačnim vtisom, da ko dosežejo svoje 65. leto starosti in prenehajo delati, da avtomatično pričnejo prejemati starostno pokojnino. To ni tako, pač pa se je treba obrniti na tozadevni urad, da ste točno in redno deležni pokojnine.

Urad Social Security Administration skoro vsak dan odkriva slučaje, kjer so bili moški in ženske prikrajšani na starostni pokojnini, katero so zaslužili in katere so bili upravičeni. Vzrok temu je ta, da niso vložili svoje prošnje za to podporo. Važno je, da takoj, ko prenehate delati in ste stari 65 let, da zaprosite na omenjenem uradu za podatke, da ste upravičeni do prejemanja starostne pokojnine.

Enako postopanje je tudi potrebno v slučaju posmrtnih izplačil v celoti ali po mesečnih vsotah osebam, ki so bile odvisne od oseb, ki so prispevale v sklad in so umrle. Vsaka zakasnitev pri zaprositvi pomeni zgubo denarja, do katerega bi bile te osebe upravičene.

Priporočljivo je za vse delavce, da ko dosežete svoje 65. leto starosti, pa če greste na penzijo ali ne, da se obrnete na urad Social Security Administration (v Clevelandu je v starem poštnem uradu na Public Square), da se pripravite, če so vaši prispevki pravilno zabeleženi.

Ne zanesite se na informacije, ki vam jih dajejo vaši prijatelji, ki imajo dobre namene, a so čestokrat slabo ali celo napačno informirani. Edino zanesljivo in točne podatke dobite v tozadevnem uradu, kjer obravnavajo vsak slučaj posamezno.

Torej, če prenehate delati s 65. letom, pojdite na ta urad in zaprosite za starostno pokojnino; v slučaju smrti glavarja družine, oziroma osebe, ki je skrbel za preživljanje domačih, naj preostali v družini poskrbijo za to, da dobijo posmrtnino iz tega sklada, do katere so zakonito upravičeni.

Napredne Slovenke št. 137 SNPJ

Članice društva Naprednih Slovenk št. 137 SNPJ so priznane vabljenje na redno mesečno sejo, katere se vrši v četrtek 1. junija v navadnih prostorih. Seja se prične točno ob pol osmi uri (7:30) zato, da se bomo lahko udeležile predavanja gostinje iz stare domovine dr. Franje Bidovec, katero se vrši v Collinwoodu po seji krožka št. 1 Progresivnih Slovenk. Prosim članice, da ste točno na mestu.

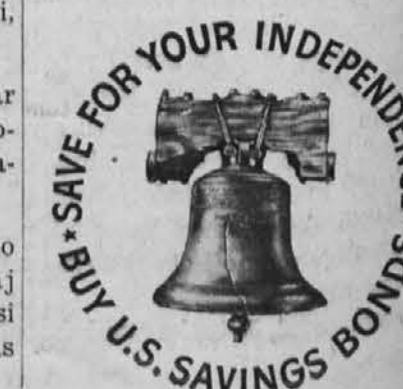
Josephine Tratnik,
predsednica.

NEMSKI TEKSTIL NI JOS TUJI KONKURENCI

Po podatkih zveze izvoznikov iz Hamburga, so cene nemškega tekstila, ki je namenjen izvozu, za 30 do 40% višje od cen, po katerih ponujajo japonske tovarne svoje blago na svetovnem trgu. Tudi v primerjavi s cenami angleškega in španskega tekstila so nemške cene za 25 do 30% višje. Ta položaj znatno vpliva na nemško proizvodnjo tekstila, ki se zaradi visokih proizvodnih stroškov težko bori s tujo konkurenco na svetovnem trgu.

Ceniti pa znamo vse to, kar nam olajšuje to pot k boljši bodočnosti in smo zlasti vam, dragi naši rojaki, za to hvaležni.

Veliko se je torej spremenilo v vaši stari domovini, toda kaj bi govorila, pridite in ogledite si jo sami. Z odprtimi rokami vas bomo sprejeli.

ARHEOLOŠKI KRAJI V SLOVENIJI

Slovenska zemlja skriva v sebi poleg prirodnega bogastva tudi velike in pomembne spomenike človeške kulture. Tisočletja in desetisočletja že prebivajo na njej ljudje, rodovi in plemena so se na njej rodili in preminili. Vsaka doba je ustvarjala po svojih razmerah in pogojih prozvajalna sredstva, ki so bila potrebna za življenje, in dokumente kulture, ki je na osnovi družbenih odnosov rasla in se razvijala. Od najstarejše kamene dobe kakih sto tisoč let nazaj preko mlade kamene dobe naših znamenitih koliščarjev na Ljubljanskem barju do slavni časov Ilirov in Keltoev se vrste po Sloveniji sledovi naselbin, grobov in raznih spomenikov v nepretrgani zaporednosti. Skoraj neizčrpna je ta doba bojev med Iliri in Kelti z rimskim okupatorji. Določiti je videti razcvet rimske sirove v Podonavju in njen propad. Nato pridejo novi rodovi Slovencev izza Karpatov in naselejo to zemljo od Donave do morja pri Trstu in od Sotle do Celada.

O vsej tej važni zgodovini, ali bolje prazgodovini Slovenije, ne bi vedeli dosti ali pa kratko malo nič, če ne bi zemlja hranila v sebi kulturne ostaline, če ne bi bili rodovi in plemena minulih dob zapustili močnih sledov svojega življenja, svoje umetnosti, stavbarstva, kiparstva, slikarstva, obrti in tehnike. Vsi predmeti take vrste, ki pridejo iz zemlje na dan, kaže izkopenine. Pri oranju arheološki predmeti, arheološki delavec na kameletu ploščo in ko jo dvigne, dobi spodaj kak lonec in bronasto zaponko ali zapestnico. Pri kopanju kanala za telefonski kabel dobe mestni delavci drobne stare opeke, bronast, težko težav novic in glineno svetilnik. Pri gradnji nove ceste na delovna brigada na čuden profil v terenu, ki kaže, da je nekdo mnogo globlje šla na tem mestu cesta z nasipom in zida-

nimi robniki. S povečano gradbeno delavnostjo bodo arheološke najdbe zmerom bolj pogoste. Skoraj ne bo kraja, ki bi hotel v gradnji svojega združnega doma, vodovoda, elektrike in ceste zaostajati za drugim. Skoraj v vsakem kraju Slovenije pa se bo v zemlji pokazala tudi arheološka plast; ponekod bo najdba osamljena in kakor slučajna, drugod pa bo spets amo nov člen v verigi podobnih najdb, ki so v terenu že znane, in bo uvod v potrebno podrobno izkopavanje in raziskavanje po strokovnjaku-arheologu. Naj bo tako ali drugače, nedvomno bodo najdbe starin in tako razgibani gradbeni dobi, kot je naša petletka, zelo številne in bodo zahtevale skupne pozornosti Zavoda za varstvo kulturni spomenikov, muzejev in ljudstva.

Toda kaj se z arheološkimi predmeti navadno zgodi? Najditeelj odbere bolje ohranjene kose, predvsem kovino, ostale pa zavrzne. Predmet nestrokovnjaško očisti in ga shrani, kasneje se pozabi, kje je bil predmet najden in tako se od celotnega kompleksa najdbe končno ohrani samo zelo nepopoln del s pomanjkljivimi podatki. Od take arheološke delavnosti nima nihče koristi. Mnogokrat pa se tako slučajno izkopavanje, zlasti če je prineslo na dan kolikor tolikšno materialno vrednost, izprevrže v lov za starinami. Tedaj vidimo, takega iskalca zakladov z nahrbtnikom, iz katerega mu moli kramp in kovinasta sonda, kako se zgodaj zjutraj odpravlja v kak gozdiček, kjer so gomile. Tam riže po zemlji in nabira svoje arheološke predmete. Starinar-prekupčevalec v mestu že čaka na plen. Velikanska je bila škoda, ki so jo v zadnjih 50 letih povzročili taki roparski posegi v teren, tako ropanje in uničevanje arheoloških spomenikov. V največjem obsegu je to obrt izvrševala nemška fevdalka, vojvodinja

Mecklemburška, ki je na ta način izkopala na tisoče in tisoče predmetov na Dolenjskem in v Vačah. Le redki od njih so kasneje prišli v Ljubljanski muzej, večina jih je odšla v inozemstvo, zlasti v Ameriko in Berlin.

Rekli smo, da površen najditeelj ali pa roparski kopač v najboljšem primeru ohrani samo pomembnejše najdene predmete, ostalo pa zavrzne in zapiskov ne naredi. In vendar so ravno te stvari zelo važne in potrebne. Tako n. pr. črepinje. Če je posoda čela ali le malo poškodovana, je še tako dvigneno iz zemlje, če pa je razbita v mnogo kosov, če je slabo žgana in se v vlažni zemlji drobi, pa na črepinje ne pazijo. Ravno keramika pa je za določitev starosti neke najdbe najvažnejša. Strokovnjak iz ene črepinje lahko izvede presenetljive zaključke. Pri izkopavanjih na Ptujskem gradu se je med veliko množino ilirske keramike našlo tudi nekaj črepinj tako imenovane "ljubljske keramike", t. j. keramike, ki je značilna za kulturo koliščarjev na barjanskem jezeru v mnadokameni dobi. Ptujski primer je v Sloveniji da sedaj prvi, da se v ilirski, t. j. tisoč let mlajši plasti, dobi še tako stara keramika. Točnejše koliščarji niso čisto odselili, ko se je ljubljansko jezero posušilo? Ali je morda časovna razdalja med obojema kulturama manjša, kot se je doslej mislilo? Ali so "Iliri" etnično v zvezi z nosilci mladokamene kulture na Slovenskem? Tako in podobna vprašanja nastanejo lahko ob eni sami, na videz nepomembni črepinji. Jasnopa je, da je rešitev takih vprašanj največjega pomena za pravilno podobo naše prazgodovine. Naše geslo torej bodi: "Vsaka črepinja je važna."

Prav isto velja tudi za zapiske in notiče, ki naj najdbe spremljajo. Skoraj redno se dogaja, da je o arheološkem predmetu znan samo kraj, v katerem je bil predmet najden, podrobne okolnosti, tega predmeta, globina v zemlji, kakovost zemlje itd. pa so neznane. Kar

se je namreč krčilo in z jezerom so se pomikala selišča. Zelo verjetno je, da izvira bolj razvita keramika iz teh kasnejših selišč. Ker pa Dežmanovih zapisov ne poznamo, se moramo držati gole domneve. Drug tak primer, ki naj pokaže važnost točnega zapiska lege in položaja neke arheološke najdbe, naj bo nek novic rimskega cesarja Konstancija, ki so ga našli v Gregorčičevi ulici v Ljubljani. Ker je bila najdba skrbno opazovana, se je pokazalo, da leži novic v rimskem jarku pred mestnim obzidjem in to tako, da se je lahko sklepalo, da je bila kmalu potem, okrog leta 350, jarek zasut. S tem se je pojasnila v znanstvenem svetu zelo dolgotrajna polemika, kdaj so Rimljani Emono ponovno utrdili. Jasnopa je sedaj, da je bilo to utrjevanje del splošne in brezuspešne ofenzive proti napadajočim novim ljudstvom, ki so prihajala z one strani Donave. Tako vidimo, da je vsak arheološki predmet važen in da ni kulturni spomenik samo po svoji umetniški vrednosti, temveč tudi kot dokument, kot zgodovinski vir,

enako važen in povsod po Sloveniji arheoloških najdb ni pričakovati. Vendar je skoraj povsod vsaj majhna arheološka sled znana. Pravi arheološki teren v smislu varstva terena in znanstvenega obravnavanja terena je pa vsekakor bolj redek. Naj omenimo n. pr. Ptujski grad z znamenitimi najdbami iz staroslovenske dobe, ljubljansko Mirje z ostanki rimske Emone in Skocijanske jame z raznimi prazgodovinskimi najdbami. Taki kraji so arheološki spomeniki prvega reda in jih je treba zavarovati.

Vse arheološko delo in študij, tako s predmeti kakor s kraji, pa mora tudi imeti svoj določen znanstven namen, ker bi sicer bilo vse prizadevanje neodgovorno in diletansko. Študij in delo v arheologiji mora pojasnjevati družbene procese v naših najstarejših zgodovinskih dobah, pokazati mora razvoj po-

(Dalje na 4. strani)

VAS MUČI REVMATIZEM?
Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu.
Vprašajte nas.
MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd. — IV 1-9611

N. J. Popovic, Inc.

IMA ZASTOPSTVO

Chrysler - Plymouth avtov

PRODAJA NAJNOVEJŠE 1950 IZDELKE KOT TUDI RABLJENE AVTE

V zalogi ima razne dele in potrebščine za avte ter izvršuje razna popravila po tovarniško izurjenih mehanikih.

8116 LORAIN AVE. ME 1-7200

NICK POPOVIC, predsednik

Prihranite \$50 na ODIN

50 OBLETNICA MODELA 114

krasna peč na PLIN pri W. F. Hann and Sons

Regularno \$179.50
PRODAJNA CENA \$129.50

- 2 električna stika
- električna ura in časovnik
- pripravna svetilka
- vrata iz stekla pri peči
- luč v peči
- Universal burnerji — udobno razdeljeni

POLNA 38" PEČ

- brezdimni broiler
- Robert Shaw kontrola peči

ODOBRENA PO AMERICAN GAS ASSOCIATION

Kuhajte s plinom

Kupite z majhno gotovino takoj in lahka tedenska ali mesečna odplačila

SLUŽIMO GREATER CLEVELANDU OD 1907
GOVORIMO SLOVENSKO

Mario Kolenc

15505 EUCLID AVE. at TAYLOR

Louis Planinc

ODPRTO V TOREK IN ČETRTEK ZVEČER DO OSMIH

Prejših Voranc:

BORBA

(Nadaljevanje)

Včasih sta se sprla in se prepirala dolgo, vikala oba in pretila drug drugemu, dokler ni mati ušla očetu in se skrila. Deca smo pri tem plakali in jaz sem se zlasti bal za mater, ki je potem plakala brez utehe, in nekoč, čisto majhen, neboljen še, sem imel pogum in sem skrčenih peti skočil proti očetu in po vsakem prepiru je bil silno molčec

in nekaj dni se mu je bral na obrazu kes.

Isti proces, kakor pri drveh, se je med oskrbnikom in očetom odigraval za steljo, katere je očetu vedno primanjkovalo. Po grofovih gozdovih se stelja ni smela klestiti, kakor to delajo kmetje; smeli smo samo grabiti listje in čistiti grmovje, kar pa daleč ni zadostovalo za živino, ki jo je redil oče, in za gnoj, ki bi ga moral nameriti za ob-

čisto gnil od znoja in razburjenosti in je pri tem pozabljal na glad, ki je mene že opominjal. Ko sva srečno pripeljala domov, je spravil mene spat, sam pa je, namesto spat, odšel sekati steljo in ni odnehal prej, dokler ni dovršil. Na ta način je včasih delal do zore. Vselej takrat je bil naslednji dan silno izmučen, ali tarnal ni. Mati se je temu vedno protivila in je odsvetovala očetu, naj ne dela tega. Kaj bo, ako nas zaloti oskrbnik? Toda oče je bil samovoljen, drugič je bilo tudi treba in se ni dal odvrniti. Jaz sem ga nekoč vprašal—čisto majhen še—jeli je greh pred Bogom, kar delamo. Očetu je bilo to vprašanje zelo neprijetno, ker me je vedno učil

sedme božje zapovedi: Ne kradi! "V tem primeru ni greh!" mi je rekel premišljeno. "Tu je potreba; jaz moram imeti gnoj, da morem pridelati potem kruh za družino, grofu pa se ne pozna, ker je silno bogat. Ako si v silni, bogatino lahko vzameš; Bog ti bo odpustil!" Tako me je učil in mi tolmačil svoje mnenje in jaz sem si vse vernejo zapomnil.

Nekoč naju pa je oskrbnik le zalotil; takrat je bil navzoč tudi mlajši brat. Zvečer je bilo, čisto pred temo, oče je klestil v vrhovih, jaz sem delal na tleh plasti, ko naenkrat začujem za seboj lomastiti in ko se ozrem, vidim nemalo začuden obraz oskrbnikov. Gotovo je hodil v tem času kje po gozdu in je sli-

šal sekanje. V hipu je uganil, kaj se godi.

"Kaj je to?" je zavpil kvišku, od koder se je ravno valila plast stelje. Barve na njem so se izpremenile, postal je rdeč, zelen, žolt in blede. Bil je mučen; jaz si skoraj nisem upal dihati, tam na robu gozda je zajokal mlajši brat. Takrat je završalo gori v vejevju in po debelu se je spustil moj oče in obstal tik pred oskrbnikom, kot bi hotel reči: Evo me, grešnika!

Oskrbnik je prvi hip osupnil, potem je začel psovati očeta in mu nazadnje odpovedal najemnino v teku enega meseca. Potem je razlučen odšel, ponavljajoč še v mrak svojo odpoved. Oče ga je poslušal ves blede, za-

vedajoč se svoje krivde in oskrbnikove odpovedi. Potrtili smo krenili domov in med potjo nama je oče zabičeval, da ne smeva ničesar povedati materi; toda mati, ki je vedela, kje smo bili in je zmerom slutila nesrečo, je z očetovega potrtega obraza in najinih prestrašenih lic takoj uganila vso stvar. In nehoti ji je oče razodel že pri mizi, kako je bilo. In ponoči, ko nisem mogel spat, sem čul, da mati v sosedni sobi, kjer sta spala z očetom, pritaženo ihti.

"Ne joči, te prosim, se bo že nekako naredilo!" sem čul nato očeta, ki jo je tolažil.

"Iti moramo!" je rekla mati.

(Dalje prihodnjič)

France Stiglic:

PRVO SREČANJE

Vse popoldne sem prebil skrit v senu na podu. Zakopal sem se ob steni prav do dna. Prah mi je silil v usta in nos, ki sem ga venomer skušal spraviti čim bliže špranjam med deskami, skoz katere se je svetel poznojanuarski dan. Ven si nisem upal in kadar sem zaslišal na ovinkasti cesti brnenje avtomobila, sem celo nos odmaknil od špranje.

Cakal sem, da pridejo partizani in me vzamejo s seboj. Pod večer je prišel na seno domači sin, ki je bil kurir v četi. Zdej sem zlezal tudi jaz na vrh, iz hiše pa so nama prinesli kruha in mleka.

"Klobase delajo," je zadovoljno ugotovil fant. Misel na klobase naju je kmalu premagala; še pred večerom sva zlezla s poda v hišo in ostala za pečko. Po polnoči je potrkalo na okno. Skojevcu, ki so se vračali iz večdnevne akcije, so naju potegnili iz zveze peči. Sami mladi in veseli fantje so bili. Mimogrede so pobrali nekaj domačinov in delavcev na cesti, ki so še delali sramoto Koroški dolini. Posebno veliko besedo od novincev je imel južnjak Hasan. "Minomet tli pa težko bredu mu homo dali, pa bo dober," je ugotovil Ružo.

Skoraj svitalo se je že, ko smo se odpravili kar po cesti čez preddvorski most.

"Vso noč smo prepevali pred žandarmerijo, pa se noben huduč ni pokazal," so pripovedovali partizani. "Da bi jih mi napadli, nas je bilo pa spet premalo." V Preddvoru smo tik žandarmerije ostrigli dve izdajalki, ki sta zagnali tak vrišč, da sem mislil, da bodo vsak čas pridrveli Nemci iz Kranja. Pa noben žandar ni glave pomolil na plano, tako, da je mitraljez Silvo kar mencial za mitraljezem, ker ni bilo nikogar na izpregled. Striženje je najbrž precej dolgo trajalo. Kajti le tako je mogel kurir Metod v travi za živo mejo sladko zaspati, da se ni prebudil, ko smo mi odšli, in smo res pozabili nanj. Zdrnil ga je šele dan in govorjenje delavcev, ki so hodili na delo. Malo začudeno je pogledal, nato pa mrknil v goščo, "da si švabi ne premisljajo," kot je pozneje pravil. Mi smo medtem že stopali v breg na Bašenskem travniku. Luna je bledele za Jelovecu, za Krvavcem pa je silil dan in nas priganjal.

Molčali smo in premišljevali vsak svoje. Kopicca vtisov me je navdušila, lahkega sem se počutil, kljub temu, da smo hodili že precej dolgo.

Vrhu travnika smo se ustavili, prav ko se je sonce zalesketalo na rosi na travi. Tovariši so odvezali nahrbtnike in razdelili kruh in meso. Jedli smo in iskali v daljavi šmarjetno, ki je vstajala iz megle. Tam spodaj smo slutili mesto. Tam so se prav zdaj razhajale jutranje patrole ter z nasajenimi bajonetmi že navsezgodaj vzbujale grozo med ljudmi.

"Gremo!" Po gozdni stezi smo prišli v taborišče kranjske čete. Prvakar je prispel tudi novi komisar; ta bo osnoval iz čete bataljon, ki bo štel že 80 mož.

Tiste čudno tople januarske dni je bilo življenje v taborišču kaj idilično. Čez dan smo opravljali drobne opravke, imeli se stanke ali pa poležavali na rjavem suhem listju ter se grela na soncu. Pod noč so odšle patrole v akcije. Nekatere v zasedo na švabske avtomobile in patrole, druga pa kar nad postojanke, oboje pa so se vračale dobre volje in otovorjene z živili iz švabskih skladišč. Kaj posebnega se ves ta čas ni zgodilo, le nekemu je razmesaril nogo. Ko smo stopali v koloni,

se mu je odtrgala bomba izza pasa in padla na tla. K sreči je bila razdalja v koloni velika, tako da kaj hujšega ni bilo.

Doma pa se je oglašala vesela pesem in tovariški pogovori so trajali pozno v noč, vse dokler nas ni nagnal kuhar spat.

Ves čas pa so prihajali in odhajali kurirji, menjavale so se straže in patrole, bilo je kot na manevrih.

Puške še nisem imel. Kadar sem šel na stražo, sem si jo izposodil ter mislil na tiste čase, ko dobim svojo.

Naše taborišče je bilo v grapi med Malo poljano in Storžičem, na majhni planoti, do katere je segal kakor dolg jezik izpod vrha.

Neko jutro proti koncu meseca pa je bilo v taborišču še živahnje kot po navadi. Vrnila se je patrola, ki je odšla pred tednom dni na Primorsko po orožje. S seboj je prinesla puške, dve strojnici in celo lahki minomet ter celih sedem min. Istočasno pa so prišli tudi obveščevalci ter prinesli vesti, da so se pripeljali na Golnik, v Bašelj in Preddvor Nemci. Zdej so vstali še tisti, ki so se prej šele obotavljali. Naglo smo razdelili orožje. Dobil sem puško, ki je bila brez jermena, zato pa sem imel nabojev kar sto petdeset. Hasan je res dobil minomet, slišati je bilo njegov globoki glas, ki je prevladoval nad vsemi.

Ko smo stali tako oboroženi v vrsti, nas je bilo veselje pogledati. Bataljon je imel štiri strojnice, minomet, vsi borci so imeli puške. V zanosu smo pozabili na Nemce, ki so se zbirali okrog nas. Šele oddaljeno brnjenje avtomobilov in obveščevalci, ki so prinesli nove vesti, so nas zdramil. Komandant je odposlal dve patrole v izvidnico. Ena je odšla proti Gojzdu, druga pa na Poljansko sedlo, da bi ubranila Nemcem dohod s trziške strani. S to drugo patrolo sem odšel tudi jaz.

Veselo smo se dvigali po plazu proti sedlu. Hiteli smo, da nam je pot lil po obrazu. Razen mitraljeza smo bili sami mladi partizani. Ko smo bili že precej visoko in ni bilo ne videti ne slišati nikjer nobene nevarnosti, smo postali razigrani. Ustavljali smo se za vsako skalo ter merili s puškami v dolino. Mitraljez pa je namerjal strojnico na Ovčjo pot in venomer ponavljal: "Ali bi jih hudučili!" Skoraj pod vrhom smo bili, ko smo zaslišali od spodaj silno streljanje.

"Aha," smo obstali, "so se že udarili!" "Potokova zbrojevka," se je smejal naš mitraljez, "ali jo slišite, kako poje. To jih bodo!"

Streljanje v dolini je potihnilo ali pa ga je odnašal veter, ki je pihal v nasprotno smer. Postavili smo stražo na potrebnih krajih. Veter na sedlu je bil leden, tako da smo se menjavali kljub sončnemu dnevu vsake četrt ure. Tako smo ostali preko popoldne, ko se je sonce že nagnilo. Januar je bil in že po četrti uri se je pričelo mračiti.

Zdej smo nekaj časa premišljevali. Slišati ni bilo nikjer ničesar. Vedeli smo, da švabi ne bodo ostali do večera v gorah, če jih že niso prej pregnali. Ponoči se niso upali ostajati v gorah. Zato smo se odločili, da se vrnemo.

Bataljon spodaj je švabe tako že razgal, preko sedla pa ne preti nobena nevarnost. Vračali smo se dobre volje. Na Poljanah smo se ustavili. Napili smo se vode, nato pa ustretili vsaj nekaj nabojev v smerko, da bi videli, "kako nese puška."

Potem smo se spustili navzdol.

Nad Savo in poljem je že vstajala tenka megla. Med gorskimi stenami je bila tišina. — Zdej se nam je mudilo. Radi bi bili čimprej v taborišču. Tako smo hiteli, utrjeni od hitre hoje smo pozabili na švabe in hajko. Mahoma pa se je Tilen, ki je šel prvi, ustavil in zakričal: "Švabi!"

Kot bi trenil smo se obrnili in se poglani nazaj. Že po nekaj trenutkih pa smo se že spet ustavili. "Kam bežimo?" Zagnali smo se za prvi rob ter naperili puške. "Švabi? Kje?"

Tilen je bil "pničar". Švabi so bili res, toda globoko doli v dolini. Stopali so proti avtobusom, da se odpeljejo domov. "Zmračilo se je. Morali smo do ljudi. Ponoči smo zadeli na patrole, ki je odšla prva iz taborišča. Skoraj bi bili drug drugega pobili.

V vasi se je kmalu zbral ves bataljon razen nekaterih, ki jih ni bilo več. Izvedeli smo kako je bilo.

Švabi so prišli s treh strani. Tisti, ki so prišli od zgoraj po Ovčji poti, so bili v belih plaščih, da jih ni bilo možno ločiti od snega. Z vseh treh strani so hkrati udarili na bataljon, ki je stal še v vrsti v taborišču. Po prvem presenečenju se je bataljon porazdelil ter se prebil iz obročja. Potokov mitraljez je res položil nekaj Nemcev in Potok, ki je bil sicer kmečki fant, a pesnik, je že drugi dan napisal pesem o tem. Hasan se je predal brez boja in minimetom vred. Preklinjali smo ga in si očitali, da smo naselili njegovi gostobesednosti. Hasan pa je še nekajkrat pripeljal švabe v Korkiško dolino.

Stali smo otrpli in groza nas je obšla. Kaj se je zgodilo? "Jože je," ga je prepoznal Ružo. Kuhar Jože je bil star že petdeset let. Bil je kmet iz doline. Ko je bil še doma, se je v njegovi hiši zdravil partizan za pljučnico. Nekega dne so prišli švabi. Partizan se je sam ustretil, Jože pa je pobegnil k partizanom. Ostal je pri njih za kuharja. Malokdaj je govoril, venomer je mešal mešto in makarone ter suho premikal ustnice. Le kadar je kdo kaj gozdral zaradi hrane, mu je ostro odvrnil: "Partizan si, kaj boš nergal!" Zvečer pa, ko je bil kotel že pomit in so prepevali ob ognju partizanske in narodne pesmi, je sedel Jože ob komandantu ter premišljal, kako bo, ko se vrne domov. Oba s

komandantom sta bila kmeta. Zdej je ležal Jože na stezi z razbito glavo, tih in nem, kot je bil vedno. Pokrili smo mu z vejami obraz. Nato pa smo s tesnobo ter v velikih presledkih stopali naprej. Drugi, ki smo ga našli je bil prejšnji komisar Miško. Prejšnji dan bi moral oditi na novo mesto nekam proti Kamniku. "Nocoj ostanem še pri vas," je dejal in je ostal pri nas. Kot je bilo videti, je bil ranjen in se je sam ustretil. Tako smo našli še dva partizana. Taborišče je bilo razdejano. Kotel je bil prevrnut in trikrat prestreljen.

Kaj se je zgodilo? Kje so tovarišči? Zmračilo se je. Morali smo do ljudi. Ponoči smo zadeli na patrole, ki je odšla prva iz taborišča. Skoraj bi bili drug drugega pobili.

V vasi se je kmalu zbral ves bataljon razen nekaterih, ki jih ni bilo več. Izvedeli smo kako je bilo.

Švabi so prišli s treh strani. Tisti, ki so prišli od zgoraj po Ovčji poti, so bili v belih plaščih, da jih ni bilo možno ločiti od snega. Z vseh treh strani so hkrati udarili na bataljon, ki je stal še v vrsti v taborišču. Po prvem presenečenju se je bataljon porazdelil ter se prebil iz obročja. Potokov mitraljez je res položil nekaj Nemcev in Potok, ki je bil sicer kmečki fant, a pesnik, je že drugi dan napisal pesem o tem. Hasan se je predal brez boja in minimetom vred. Preklinjali smo ga in si očitali, da smo naselili njegovi gostobesednosti. Hasan pa je še nekajkrat pripeljal švabe v Korkiško dolino.

Stali smo otrpli in groza nas je obšla. Kaj se je zgodilo? "Jože je," ga je prepoznal Ružo. Kuhar Jože je bil star že petdeset let. Bil je kmet iz doline. Ko je bil še doma, se je v njegovi hiši zdravil partizan za pljučnico. Nekega dne so prišli švabi. Partizan se je sam ustretil, Jože pa je pobegnil k partizanom. Ostal je pri njih za kuharja. Malokdaj je govoril, venomer je mešal mešto in makarone ter suho premikal ustnice. Le kadar je kdo kaj gozdral zaradi hrane, mu je ostro odvrnil: "Partizan si, kaj boš nergal!" Zvečer pa, ko je bil kotel že pomit in so prepevali ob ognju partizanske in narodne pesmi, je sedel Jože ob komandantu ter premišljal, kako bo, ko se vrne domov. Oba s

V blag spomin
ob drugi obletnici smrti našega ljubljenelega in nepozabnega soproga, očeta in starega očeta

John Zavrl
kateri je zatisnil svoje blage oči dne 31. maja 1948.

Kako pozabit' to gomilo, kjer blago Tvoje spi srce, ki nam vedno vdano bilo je do zadnjega Tvojega dne!

Zaljučni ostali:
Mary, soproga
Joseph v Zanesville, O., sin
Mrs. Mary Doljack, hči dva vnuka in dve vnukinji

Cleveland, Ohio, dne 31. maja 1950

komandantom sta bila kmeta. Zdej je ležal Jože na stezi z razbito glavo, tih in nem, kot je bil vedno. Pokrili smo mu z vejami obraz. Nato pa smo s tesnobo ter v velikih presledkih stopali naprej. Drugi, ki smo ga našli je bil prejšnji komisar Miško. Prejšnji dan bi moral oditi na novo mesto nekam proti Kamniku. "Nocoj ostanem še pri vas," je dejal in je ostal pri nas. Kot je bilo videti, je bil ranjen in se je sam ustretil. Tako smo našli še dva partizana. Taborišče je bilo razdejano. Kotel je bil prevrnut in trikrat prestreljen.

Kaj se je zgodilo? Kje so tovarišči? Zmračilo se je. Morali smo do ljudi. Ponoči smo zadeli na patrole, ki je odšla prva iz taborišča. Skoraj bi bili drug drugega pobili.

V vasi se je kmalu zbral ves bataljon razen nekaterih, ki jih ni bilo več. Izvedeli smo kako je bilo.

Švabi so prišli s treh strani. Tisti, ki so prišli od zgoraj po Ovčji poti, so bili v belih plaščih, da jih ni bilo možno ločiti od snega. Z vseh treh strani so hkrati udarili na bataljon, ki je stal še v vrsti v taborišču. Po prvem presenečenju se je bataljon porazdelil ter se prebil iz obročja. Potokov mitraljez je res položil nekaj Nemcev in Potok, ki je bil sicer kmečki fant, a pesnik, je že drugi dan napisal pesem o tem. Hasan se je predal brez boja in minimetom vred. Preklinjali smo ga in si očitali, da smo naselili njegovi gostobesednosti. Hasan pa je še nekajkrat pripeljal švabe v Korkiško dolino.

Stali smo otrpli in groza nas je obšla. Kaj se je zgodilo? "Jože je," ga je prepoznal Ružo. Kuhar Jože je bil star že petdeset let. Bil je kmet iz doline. Ko je bil še doma, se je v njegovi hiši zdravil partizan za pljučnico. Nekega dne so prišli švabi. Partizan se je sam ustretil, Jože pa je pobegnil k partizanom. Ostal je pri njih za kuharja. Malokdaj je govoril, venomer je mešal mešto in makarone ter suho premikal ustnice. Le kadar je kdo kaj gozdral zaradi hrane, mu je ostro odvrnil: "Partizan si, kaj boš nergal!" Zvečer pa, ko je bil kotel že pomit in so prepevali ob ognju partizanske in narodne pesmi, je sedel Jože ob komandantu ter premišljal, kako bo, ko se vrne domov. Oba s

komandantom sta bila kmeta. Zdej je ležal Jože na stezi z razbito glavo, tih in nem, kot je bil vedno. Pokrili smo mu z vejami obraz. Nato pa smo s tesnobo ter v velikih presledkih stopali naprej. Drugi, ki smo ga našli je bil prejšnji komisar Miško. Prejšnji dan bi moral oditi na novo mesto nekam proti Kamniku. "Nocoj ostanem še pri vas," je dejal in je ostal pri nas. Kot je bilo videti, je bil ranjen in se je sam ustretil. Tako smo našli še dva partizana. Taborišče je bilo razdejano. Kotel je bil prevrnut in trikrat prestreljen.

Kaj se je zgodilo? Kje so tovarišči? Zmračilo se je. Morali smo do ljudi. Ponoči smo zadeli na patrole, ki je odšla prva iz taborišča. Skoraj bi bili drug drugega pobili.

V vasi se je kmalu zbral ves bataljon razen nekaterih, ki jih ni bilo več. Izvedeli smo kako je bilo.

Švabi so prišli s treh strani. Tisti, ki so prišli od zgoraj po Ovčji poti, so bili v belih plaščih, da jih ni bilo možno ločiti od snega. Z vseh treh strani so hkrati udarili na bataljon, ki je stal še v vrsti v taborišču. Po prvem presenečenju se je bataljon porazdelil ter se prebil iz obročja. Potokov mitraljez je res položil nekaj Nemcev in Potok, ki je bil sicer kmečki fant, a pesnik, je že drugi dan napisal pesem o tem. Hasan se je predal brez boja in minimetom vred. Preklinjali smo ga in si očitali, da smo naselili njegovi gostobesednosti. Hasan pa je še nekajkrat pripeljal švabe v Korkiško dolino.

Stali smo otrpli in groza nas je obšla. Kaj se je zgodilo? "Jože je," ga je prepoznal Ružo. Kuhar Jože je bil star že petdeset let. Bil je kmet iz doline. Ko je bil še doma, se je v njegovi hiši zdravil partizan za pljučnico. Nekega dne so prišli švabi. Partizan se je sam ustretil, Jože pa je pobegnil k partizanom. Ostal je pri njih za kuharja. Malokdaj je govoril, venomer je mešal mešto in makarone ter suho premikal ustnice. Le kadar je kdo kaj gozdral zaradi hrane, mu je ostro odvrnil: "Partizan si, kaj boš nergal!" Zvečer pa, ko je bil kotel že pomit in so prepevali ob ognju partizanske in narodne pesmi, je sedel Jože ob komandantu ter premišljal, kako bo, ko se vrne domov. Oba s

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 1-3113

JOS. ŽELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 1-0583
Avtomobil in bolniški voz vedno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljene z najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 EAST 152nd STREET Tel.: Ivanhoe 1-3118

Mary A. Svetek
POGREBNI ZAVOD
LICENCIRANA POGREBNICA
478 E. 152 St. - KE 1-3177
POGREBI PO ZMERNIH CENAH.
LEPI, DOSTOJANSTVENI
Ambulantna posluga podnevi in ponoči. Vršimo vse notarske posle.
Pogreb oskrbimo kjerkoli in po vsaki ceni.

Štirih tovarišev pa ni bilo več. Sicer so švabi napad drago plačali, vendar je bil njihov napad za mladi bataljon težka preizkušnja.

Takoj drugo jutro smo se vrnili v taborišče. Razmetana živila smo zakopali. Najbrž so jih Nemci zastrupili. Največje skrbi nam je delal kotel, dokler ni Nande od nekje prinesel novega. Lenart pa je izkopal gamsa, ki ga je včeraj se pravčasno zakopal. Namesto Jože je prijel za kuharico Tilen. Toda še dolgo potem, kadar je delil, smo se spomnili na Jože.

Še tisto noč nas je peljal novi komisar nad postojanko v dolini. Presenečeni švabi so videli, da Korkiškega bataljona niso uničili.

S smrtjo sem se srečal še marsikdaj pozneje. Videl sem švabe, razmesarjene od strojnice, pobirali smo koščke tovariša, ki ga je raztrgala mina. V škofjeljskih hribih smo naleteli po borbah Prešernove brigade na SS-ovca, ki je sedel s čeladom v naročju ter so mu vanjo kapali možgani iz razbite glave.

Vendar pa je ostal spomin na Jože v grapi najgloblji in najgroznejši. Bilo je pač prvo srečanje.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

DELO IŠČE NA FARM
MOŠKI, KI JE ZMOŽEN TAKEGA DELA.
IMA 20 LET IZKUŠNJE.
Vpraša se na
17721 WATELOO RD., IV 1-2724

KADAR IMATE
naprodaj ali pa želite kupiti hišo za eno ali dve družini ali pa večje poslojpe, pokličite
IV 1-7646
REALTOR

IŠČE SE STANOVANJE
Zakonski par brez otrok išče tri ali štiri neopremljene sobe. Kdor ima kaj primernega, je prosen, da pokličite
HE 1-8720

VASI ČEVLJI
BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddate v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

PRVIČ IZZA VOJNE imamo MANDEL'S CORN PLASTER
Najboljše sredstvo proti kurjim očesom. Pokličite KE 0034 in vam pošljemo po pošti. Cena 35c.
MANDEL DRUG CO.
15702 WATERLOO RD.

For your VACATION welcome to
CHRISTIANA LODGE
Slovenian Resort

The Hotel has 30 rooms with connecting showers. Central dining room, with American Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U. S. 112. Write for folder.
CHRISTIANA LODGE
DOMINIK KRASOVEC, Prop.
P. O. Edwardsburg, Michigan
Phone 9126 F5

JOS. ŽELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 1-0583
Avtomobil in bolniški voz vedno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljene z najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 EAST 152nd STREET Tel.: Ivanhoe 1-3118

ARHEOLOŠKI KRAJ V SLOVENIJI

(Nadaljevanje s 3. strani)
sameznih družbenih, proizvajalnih in kulturnih razdobjih, ugotoviti notranja nasprotja, ki so v naši prazgodovinski družbi nastajala, in določiti vzroke razpada teh družbenih oblik. Arheologija bo šele na ta način postala res znanost. V slovenski arheologiji v tem pogledu ni tako rekoč še nič storjenega. Toda brez skrbnega varstva ar-

heoloških spomenikov bodo rešitve tako težkih nalog nemoogoče.

VISOKO ŠTEVILO POGREŠANCEV IZ ZADNJE VOJNE

Zahodnonemška vlada je izdala uradno poročilo, v katerem cenijo, da je 1,407,000 pogrešancev iz zadnje vojne. To število je provizorično in se nanaša samo na Nemce.

Velika razprodaja ob prvi obletnici trgovine
10% popusta na vseh ženskih in otroških oblekah, spodnjemu perilu, nočnih srajcah, pižamah, posteljnih pregrinjalah, odeji in blanketih.
Percale blago, ki je bilo 55c, je sedaj 45c jarda
(FRUIT OF THE LOOM)
Z vsakim nakupom dobite listek, ki vam bo morda prinesel srečo, da dobite krasno vse-volneno odejo.
MARSICH & RUSS
6108 ST. CLAIR AVE.

POSLUŠAJTE SLOVENSKE RADIO PROGRAME WDOI 1260 kilociklov
v NEDELJO zjutraj ob 10.30 uri (PRIČENJA 13. LETO)
v NEDELJO popoldne ob 12.30 uri
v ČETRTEK zvečer ob 7. uri
MARTIN ANTONČIČ, oznanjevalec
Poslušajte tudi programe drugih narodnosti vsak večer med 7. in 8. uro

ZAVAROVALNINO
proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 SCHADE AVE.
Pokličite:
ENdicott 1-0718

OBLAK MOVER
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca
JOHN OBLAKA
1146 East 61st St. HE 1-2730

